

محمود غزنویان

و سماشیها می‌عنصریا که دیگران سیمین و زرین در
آتش پرخانه میداشت برستی گفتار خود گواه آورده
میگویند که مائند فردوسی فرزانه را عنصری برتری
نداو از آنروی که او مائند عنصری زبان چالپوی نداشت
ازیندوی برستی پیوسته که تاییه کار نعمودون اخچه
بفردویی زبان داده بود بدآموری دستور او حسن مینیدی
بود پریگونه که پس از گذرانیدن شاهنامه محمود فرمود
که فردوسی را بدآخچه فوید داده شده سرافراز نمایند حسن
چون با او میانه نداشت گزنش نمود که آنها یه زربکی
که در همه زندگی خود سد یک آزار یک جا نمیده نمیتوانند
داد به یهم آنکه می‌دوا از زور خوشی بمیرد و محمود آرا
پسندیده نخست یک بخش آرا فرمان داد و پس
از آنکه سر زشنهای صدم گوشش رسید به بدولی حسن

داستان ترکتازان چند

در شهریاری مسعود

در هنگ که پادشاه بزرگواری بوده پیچ سخنی نیست گرچه
 را که چمه نوینده گان در باره او نوشته اند اگر بچشم
 شکفت انگشت و دوون خوانندگان خواهد شد چه گروهی او را
 گزک و گنجوس شمرده اند بدست آوزیر ایلکه از آنچه
 به پیمان انجام شاهنماه فردوسی را نوید داده بود بشیش
 از پیش شاهزاده های نداد برخی او را دارای دشی بلند
 و بخشش ارجمند واقعه میگویند در روزگار او باز که
 داشت بدان غریب روایی یافت که فرزانگان نوگریپسی در
 گاه او پیدا شدند و در آبادی چنان آنها چه خواهند
 بود که نخستین در روزگار او نخستین شهر رومی زمین
 شد پاره گفته اند خوش آمد دوست بود و همچوکس در
 درگاه اد جراز را در پیشنه بجا گذاشت بلند تو اشی رسید

عَرْنُوْيَانِ مُحَمَّد

فرمان خواهد رفت گمراهیده شد که خشم محمود بر خودش بود
 چنانکه از جایی بر تھاست تا چند دسته سوار برای
 بگاهیان آن راهها بر نگماشت
 همچین بسیاری نوشته اند که دلش در کشی محتشم
 استوار و در پاس آئین هایی آن پایدار بود و از
 ویرباز آرزوهی پادشاهی از آترومی داشت که بتواند
 با بیگانگان بجنگد و آن کشش نه در کشور راهی آنها پس
 کند و پرسش نیزدان را بگوشه محمدیان روایی ده
 و از همین بود که القادر باشد خلیفه آن روزگار
 بغداد فرجامهای گرانبهای پادشاهی با فرستاد و او
 فرمانهای امین‌الملکه بیمن‌الدوله سلطان محمود داد
 برخی نیز همین نوشته اند که در همه جنگها یکیه سپاهیان
 بر جیپال چهره گشت محمود سردار بزرگ شکریه

داستانِ ترکتارانِ هند

پی برده از کرده پیشان شد چنانچه همان مایه که فرمود
 بود تزو فردوسی روانه نمود مگر آن هنگامی رسید که
 مرده او را از خانه بگوستان می بردند نیز در سرگزشی
 که از او نشان میدهند می نگارند که پیره زنی خراسانی
 تزو او بنایش آمد که پسر نوجوان مرد که با کالای بازارگانی
 اند غریبین بخرسان می آمد راهنمایان بلوچ که در تزو
 آن راهها برای زدن کار وانها دش استواری بست
 آورده اند کشته هرچه داشت پماراج بر زده بفرماوری کسب
 و داد من بدہ محمود پاسخ داد که این ازان روی
 دست داده که آنچه یگاه از تختگاه من بسیار دور افتاده
 زن گفت بامدازه کشور بست باید گرفت که نگهبانی
 آن بتوان کرد محمود آن شنیدن این سخن چنان بهم برآمد
 که نگرددگان پیش دانستند که بیگان گوشه های بی

مخدوم خرنوبان

اکنون برابر گفته همه داستان سرایان که در خوبی
 محمود نوشته اند باید با او را هم در دادگری و خدا پیش
 بگذارند که شاهزاده خود یا گوشه سخن را گردانیده بگوییم غش
 بیشگاو شناخته ای بود که دو شهان یکدیگر بودند پس
 بستر همین است که چشم از خوبی او بپوشیم و بگذار
 کارهای او بگوشیم و بگوییم که چون محمود از برگزنش
 ساعیل بیاسود روی ببرد نمود و چنانکه در دست
 ایران گذشت پریفت کارهای خراسان را انجام
 داد پس از آن در درازه نامی سی و چهار یا پنج
 سال پادشاهی خود چنده بار ہندوستان پورش
 برد اگرچه بجز یک یا دو همه آنها بگامیابی برخورد نمود
 مگر بسیاری از آنها آنچنان فیروزمندانه انجام یافته

داستان ترکتازان هند

بود و چون یک دوچنگ بصرایی پسر با هند و میزه
 بیازمود و آن گونه پلایان تناور که بخواب هم نمی‌
 بود و آن مایه گنجیای سیم وزر که بسی بیشتر از
 گنجایش زاغر او می‌نمود بدست او و پدرش درآمد
 ولش باندیشه تاخت و تاز هند از دست رفت
 و در بدست آوردن سودایی جهانی بیچ که چوبه
 از تاختن پر هند نمید پس از آن در این آرزو بسر
 میبرد تا سبکت گین برد و چون پایی بر تخت
 شهریاری فشد گشرون کشیش محمدی را بهانه ساخت
 و آن را میانجی آراسه پیش برد آرمانهای دیرینه
 خود شناخت پس کارزار بیگانه کشیش را دست آورز
 یافتن پلایایی کوه پیر و گنجینهای زرد و کوهر نموده هر
 هند وستان تاخت

مُحَمَّد
غَرْنُوْيَان

پُورشِ سُخْتَهْمِين

چون محمود دادیارانه و هشنه فرماندهی خراسان و بنخ را
بدست گرفت بستان تاخت و خلیف پور احمد فرمانده
آنجرا فرمان بر خوش ساخت و بعزمین بازآمد در همان
سال که سی سد و نود تازی و پایان نمود و ۱۳۹۰
نحو و نز و نزه بود و دوی بندوستان نهاد و ڈری
چند گرفته بخشکاو خود برگشت در آن میان ایک خان
که بازمانده سامانی از ابرانداخته بخت بخارا دست
یافته بود پیریم آنکه میادا محمود آنگ او کنه پیام بری
پرد فرستاده شادمانی خود را بپادشاهی فرماشکاره او پر
کشور خراسان و اندو ساخت محمود نیز با او بشیا
یگانگی را استوار ساخته و خود او را خواشکاری کرد
ایک خان آزاد پریقه رشته یگانگی شان پیاپی

داستانِ ترکستانِ هند

که شایستهٔ بگارش‌اند و نزدیکی‌هست که از جمههٔ یون
یاد شود تا هر کب از آنها در جای خود ساخته گردید که
برچه‌گونه بود برای سنزا دادن سرگشان برای ماخت و
تازیا برای لشکرکشی و کشورستانی و گرانه چنان خواه
نمود که محمود خاکبی‌هند را هر سیر خود ساخته بود و سالی
که از رگزیر خراسان و ترکستان ولش آسوده بود بین
سوی جنگلی می‌نمود و پیاز بچه دستی نیز بمالج آنها مان
می‌کشید و اگرچه پاره پورشماهی او را ده پای دروازه
یاد کرده‌اند مگر شاید ایشان برخی از آنها را بچیز نگرفته‌اند
و از همین روی میان چکونگی آنها چنانکه میان
شماره آنها جداگانه افتاده

سپاهش خامنه گزارش یورشماه
محمد را کشورستان هند

تَعْزِيزُيَانِ مُحَمَّدٌ

بُورُشِ تَخْتَقَيْنِ

چون محمود دادیارانه و همه فرماندهی خراسان و بلخ را
بدست گرفت بستان ساخت و خلیف پور احمد فرمانده
آنچه را فرمان بر خوش ساخت و بغزین بازآمد در همان
سال که سی سد و نو تازی و پایان نمود ۳۹۷
۹۹۹

نود و نه فرنگی بود روی جندوستان نهاد و ڈری
چند گرفته بحقیقت خود برگشت در آن میان ایک خان
که بازمانده سامانی از برانداخته تحت بنا را دست
یافته بود به بزم آنکه صبا و محمود آنگی او کنه پیامبری
پر فرستاده شادمانی خود را پیاو شاهی فرما داشت او در
کشور خراسان و آنود ساخت محمود پیر با او بمنیاد
یگانگی را استوار ساخته دخت او را خوبیگاری کرد
ایک خان آنرا پزیر نمود رشته یگانگی شان به این

داستانِ ترکمنانِ هند

که شایستهٔ نگارش‌اند و نزیدندهٔ آنست که از جمههٔ شان
یاد شود تا هر کب از آنها در جای خود ساخته گردد که
برچه گونه بود برای سزا دادن سرکشان برای تاخت و
تاز یا برای لشکرکشی و کشورستانی و گرانه چنان خواه
نمود که محمود خاکِ هند را اگر می‌سیر خود ساخته بود و سالی
که از رگزیر خراسان و ترکستان دلش آسوده بود بدان
سوی جنگش می‌نمود و بپاز بچه دستی نیز بماناج آنسامان
می‌کشود و اگرچه پاره پورشماسی او را ده یا دوازده
یاد کرده‌اند گر شاید ایشان برخی از آنها را بچیز نگرفته‌اند
و از همین روی میان چکونگی آنها چنانکه میان
شماره آنها جدائی افتاده

سپاهش خامنه گزارش یورشماه
محمود را بکشورستان هند

تازویان مجموعه

فرمان راجه پیاوه است تاخت و آنها را یعنی نمود خواه
فراوان بدمست آورد جیپاں را به پیان دادن
بلج زنمار بخشیده با گرفتاران دیگر از بند رها نمود از
بزرگان افغان هر کدام کج باخته بودند بکش و هر کدام
براستی پا نماده فراموش بر بودند پچاکری گرفته در آغاز زبان
فیروزمندانه روی یغزین نماد
جیپاں پس از بازگشت محو خود را بر قوه آتش
بسوزانید و سخت خود را بضریز نه خویش اندپاں داد
گویند در آینه هندوان آن روزگار کسی که دوباره بد
پادشاه پیگانه گرفتار میشد دیگر شایسته پادشاهی نیست
بود

پورش سوین

۳۹۵

در سال سید و نو و پنج تازی و یکهزار و هشتاد

داستانِ ترک زانِ هند

پیوندِ تازهٔ توانی بی اندازهٔ سیدان نمود و باز پس از چندی

بمشیر پیگار بریده شد

یورشِ دوین

در ماو دهم سال سید و فود و یکس هزاری باز با فرمان

سوار آنگک هندوستان نمود و در روز دوین

هشتم شصتین ماو سال سید و فود و دو تازی که نجیب
هشتین ماو سال یکهزار و یک فرگی بود در پشاور بدل

که دوازده هزار سوار و سی هزار پیاده و سید نجیب

پیل همراه داشت برخورد جنگ درگیر شد هر دو گروه

بهم در آویخته و از هرسوی کوشش شایسته چویدا

گشت سرانجام چند هزار تن از هندوان کشته شدند

و جیپال با چهارده تن از پسران و خوبش گرفتار

شد مجموع از پشاور ب شهر پنجه که درین گاه نیز

محمود نخنیان

زفته بیکی از پیشها نیکه کناره آب سند بود پناه بود
 محمود چند تن از بیگنیان سپاه را دنبال او روان خشت
 ایشان با او رسیدند او چون از همه سوی را او گزیر را
 بر خود بسته دید خود را بدست خود کشت لشکریان
 سر او را نزد محمود آوردند کشورش به پیغام افزوده شد
 دولت و هشتاد پیل با گنجینه و بنده بسیار بدست
 محمود آمده بعزمین بازگشت.

یورش چهارم

در سال سید و نو و شش تازی و یک هزار و هفتاد و سه
 پیغمبر فرنگی محمود یا هنگ گرفتن ملان روی برآورد
 نهاد مایه این ستون آن شد که در سال گزشته
 هنگامیکه محمود گرد ویوار بحاتنه بود از ابوالفتح داد و
 که در ملان هم خودش و هم پسرش نصیر و هم نیکی

داستان ترکتازان هند

چهارمینی محمود پادشاه سپاهی ترکتازی را بسوی هند پرگزید
 چنین یقیناً که جنگ اینگذیر این با برخیش آن بوده که رجای
 پیشنهاد که بھی را و نام داشت و با جگزاری لامور و در
 یورش گزشته از دستبرد محمود چهین بجان رهائی
 یافته بود از دادن آنچه با او می افتاد سرپا زرد و اندیل
 چکونگی را بخوبی نوشت و آگهی داد که او در بهتانه که فخر
 استواریت نشست کسی را بچیزی نمی شهد محمود از متن
 گزشته پائین آن شهر فرود آمد پس از دو روز کار
 سخت شکست بشکر هند و افتاد بھی را با مردن سخا
 در آمد محمود آزار گرد گرفت و به انباشتن کنده فرمان
 داد و چون نزدیک شد که بنگ و خاک پرگزد کما
 بر بھی را دستگ شد شکر خود را بپرون فرماد و
 خود شباشب از فخر باگردی از نزدیکان بارگاه بیرون

غزنه‌نويان مجموعه

پيش‌باز نموده و شکست خورده بکشمير گرفخت مگر در پير آن
 رفتن محمو و سر راه گرفتن اندپال براو در پيشاور سخن
 نهشت پس ازانگه اندپال بکشمير گرفخت محمو
 او را ونبال نکرده روسي بوقئ نهاد که آهنگ نموده
 بود و از راه بقشنه بلخان رسیده آنجارا در میان گز
 پس از یک هفته افتح زینهار خواست و بدادران
 گناهگاري و دوچنان باج که هرساله سيدا و گرون نها
 محمو پزيرفت و شايد جزاين هم چاره نداشت
 زيرا که در همان گاه پيکي از ارسلان جاوز که محمود
 بر هرات گماشته بود فرار سيد و بنامه محمود را آگاه نمود
 که اشكري ايک خان بسراري سياوش تكين سمندران
 آمد جعفر تكين از سردار ايک بداروغى بخ نامزو گرد
 پيشتر بزرگان خasan چشم سلطان را دور ديده بفران

داستانِ ترکمازانِ هند

شیخ حمید دست نشانده خانهٔ تغزین بودند کار رای ناگفته
 سرزد که آتشِ خشمِ محمود افروخته شد مگر در آن هنگام
 روی خود نیاورده بعزمین شد و سال دیگر از پیرامون
 آهنگِ گوشمال او نمود در پیش‌آور به لشکرِ افت‌پال
 برخورد نمود پال بیک کارزار شکست خورد و چشمیر
 گرجیت بر صراحت جنگ دو گونه سخن گفته شده یکی
 آنکه چون ابوالفتح از آهنگِ محمود آگاه شد از آن‌پال
 پارسی خواست و او پزیر فته لشکری بر سر راهِ محمود روان
 پیش‌آور ساخت محمود آن لشکر را شکسته روی به
 افت‌پال نماد و چون لشکرِ محمود بسواره که در کنار
 آنچه‌چهاب و بزرگی وزیر آباد است رسیده آن‌پال
 چراسان گشته بسوی کشمیر گرجیت دیگر آنکه چون محمود
 از چهل‌جهه رفت افت‌پال پرگمان شده در پیش‌آورِ محمود

غزنویان مجموعه

محمو گنگاری سخنگنی از او گرفته اور اینگین که بخود پُرتو
و او در پنه بود تا پُرتو پس محمو آشال را بتعزیز نهاد
پیار میشد

ستونه پوشش

در سال سیده و نود و نه تازی دیگنگار داشتند
هشت ترکی محمو چون دامان کشور خود را از گردشیازی
لشکر ایلک یکپاره پاکنده ساخته بود اندیشه کینه جوی آن
خیروگی که از اندیپال هنگام کیفر ابوالفتح در پیش اور آشما
شده بود سران گوشش در داشت پوزد نوچان بیار بود
که لشکر شاه فراهم آورده آئیگ او نمود از آشیانی
اندیپال نخرا از چنان روز که بر در پیش اور از قلایش
محمو بکشید که نجات همیشه دست دپای خود را فراهم داشته
بیدار پیرامون خود و هشایر خیشیده ای محمو میتو اگرچه

داستان ترکتازانِ جند

ایلک گردن نهاده‌اند محو که این آگهی یافت پوشید
 ابوسعید داود را پزیرفت و نامهنجاری اندیال
 را تیریده دل گزشته کار و بار بخنده را پسکپاں که جما
 زاده بود و در نیش پور بدست ابوعلی سیمجر کیش محمدی
 پزیرفته بود سپرد و خود بغيرین رفته شکر ایلک خازا
 بیکت و ایلک را با شکرش بدانسوی رود بکسر نهاده
 بغيرین برگشت

در همان روز که بکارزار ایلک می‌پرداخت آگهی رسید
 که سکپاں که او را آبشار می‌نامیدند صراز فرمان نهاده
 محو از همانجا گردی را از سروزان که در آنها مان تپول
 و چاگیر داشتند بالشکری برای سزا دادن او اسپیش
 فرسنده خود نیز بدنیالی روان گردید مگر پیش از آنکه
 شکر پنهان شود اور اسکری ساخته تزد محو آوردند

غمزویان مجموعه

دهلي اجمير گوالدار کالنجر او جمین و غنج بجذب داشت
 در لاچور با تدپاں پيوستند و از آنجا همراه با هم روی
 پراه نماده در پيشاور بر سر راه محو شدند. محمود پاپا
 خود برابر آن شکر بسیکان فرود آمد و چون بر پشت
 فراز شده آن دریاچی پناور را پیدا چاره کار را خزان
 بیچ نمید که فرمود تا کنده گودی پیرامون سپاهش کند
 و سپاه را از رفت و آمد بیرون آن بازداشت گويند
 محمود با آنکه از فروني مردان و شمن و کمی سپاه بخوبی
 در نهاد کار خود فروانده بود باز سرکسيمه نگشت و
 جز از نگاه هبانی اردوی خود تا چهل روز پیچ آشکارا تند
 از نهال آن کار همین بار آمد که روز بروز بر شمله
 آن شکر و اندازه قواناني راجگان افروده گشت خپله
 همه نوشته اند که تا آن روز در هیچ کاه هرگز آنها به پا

دانستانِ ترکستانِ هند

شنید که محو بی آنکه با او از در سفرش درآید غمین
 رفت مگرچون بخوبی میدانست که آن گرد رنجی کیم او
 رفقارِ گزنشت او بر رخاره ول محو نشته بی شست و شو
 دست کینه خواهی دور تشواهر شد و می بره بستر آسایش غمین
 و یکدم از کوشش گرد آور می سازد سپاه و سامانِ جنگ
 نی سو و ایچیانِ چرب زبان براجگان دور و نزدیک
 روانه داشت و همه را باد و داده بود تا چون بزرگاه آنان
 رسیدند زبانها بخستند و دلماهی بزرگ و کوچک مردمان
 هنیه را بر دهنی محمدیان غمین برگشتند و چنان دست
 چشم پانیده همه را آماده کار ساختند که سپاه بسیاری از
 برسی گردید گنج فراوانی از مردمان کش پرور شهری و
 روستایی فراهم گردید و شکرانه باری با پول بی اندازه و
 چرگونه ساز و سامان نیایی پیش از دوی گرانی بسکردنی را بگذاشت

محمود غزیان

و سیمین خود را گذاخته بهای آنها را بیلی می‌سپراید
 سپرایان زاد بوم فرمودند و مروان تواند دست طایفه
 خود را با سازه جنگ سودا نموده خود را با عدوی هندو
 رسانیدند گروه کمک و کوهستانیان آسمان نیز
 که پلیری نامور بوده اند همه روی چه پنهان کارزار
 نهادند محمود با آنهمه انبوی سپاه شمن پیش روی
 خود را نباخت مگر چون به برتری جاییکه بدست آورده
 بود پشت گرم بود نمیخواست پورش ببرد و بجنگ
 پیش دستی نماید هندوان نیز پایی رنگ جویی پیش
 نهادند سرانجام محمود برای آنکه شمن را بموی خود
 کشد یک دسته کماندان را شکر را فرمان داد که بگذشت
 ارد و رفته خشک نگیر مروان شمن را مگر اینچه از این ترا
 بجای شد دشمن اندیشه اد بود زیرا که سپرایان

داستان ترکتازان هند

از هندوستان در کجا فراهم نگشته بود زیرا که قرتادگان
 اندیال پیداو محمدیان را بهم خپین و آمود ساخته بود
 که این گروه مستگر بزرگ دست یابند چه زن و چه
 مرد که از جنگ چنان پدر پرده باشد یا در جنگ هم
 نیامده باشد اور کاشند بندگان مستگر نموده میان خود
 خرید و فروخت میکنند از خواسته هیچکس نمیگذرد
 هرچه باید نایاب نباشد و نماز خانها و پرستشگاهها را
 ویران میکنند پس در دور کردن هیجان آیینی که جان
 و خواسته و کلیش از پیداوش زنمار نتوانند یافت اگر
 هرگز هرچه وارد از جنگ و گویا و جنبده و برچا
 بفروشد و هیجان دتوان بگوشد بسیار بجا خواهد بود
 از این روی هرگز هرچه توفیق داد تا چنینکه زن
 بینوا دست بند و گوشوار خود فروختند و زیورهای زین

تغزیه مجموعه

رو بگریز نهاد و شکران آن رفتار را نشاند و شکست نخواهد
 پنداشت دسته دسته راه خود گرفته و مخلو چون چنان
 دید نگذاشت پایی شکرش از جایی در رو و آماده کارش
 پنهان چنگ بدمست سپاهش افراط ده هزار تن از مردان
 کاری را دریاب ایشان فرستاد و خود از پی روان شد
 و برابر آنچه از محیران کشته شده بود از هندوان کشت
 خانجایی همه جا بدبال آنان تاخته نگذاشت یکدم آدم
 بیانند خود نیز نیارسید کامبود را مانند برگهای خزان رسید
 که پریشان یا خود در وزیدن حبایی شدید و سخت بسیار
 شکست ناند و باشند پر اکنده و بیکار شدند از این کار زخم
 چنان آزمایشی بدستش آمد که رشته پیشگی مبتدا و از این
 پدان گزند پاره پاره ساخت که دیگر پیوند پزیر ننمایند
 چون از هرسو راه آمد و شد آگهی را برای چنان پیشنهاد

داستان تکزانِ هند

بجا می گذارد جنگ و میرز نوده شمن را به شکنی توی
 کار آزند خودنمایی کرده آن پایان نزدیک شکر شمن
 نمیشند که گروه کمک و کوہستانیان نزدیک سی هزار
 تن سرپا پرمنه با گونه گون افزار جنگ و باجهتی
 و پهلاکی شکفت آن شکرا درینان گرفته از آنج
 پهرو بازوی اردو تا چشم خوردند و از کنده گزشته رخیخته
 در سپاه محمد و با شمشیرلری هندی بسیار تیر و کج کار
 خوزپزه اسب و هر دله چنان تبر وستی از پاسی در آورده
 که هر یک چشم همیشون بیشهه چهار هزار تن کشته پر خاک
 اف دند پیشی خانند بود که محمد جامی تھی کرده جنگ
 را پس اندازد مگر زیلانش یادوری کرد و پیشی بر
 پیشانی پیلی که پادشاه شمن برگان سوار بود چنان
 خود که زبان بسته برسش را برگردانید و پشت بچمک

تعریفیان مجموعه

روانه آنجا کردند. محمود آنچه نمود و چون پیش
 آن رسید سپاه را گزاشته با تمنی چند از سرداران و نزدیک
 اردوی خود روی بجالا نخواه. از آنجا که سپاه نگاهداش
 بیاری اند پال رفته بود آن فرخنه جایی پاکیزه از مردان
 پاسپان تھی مانده بجز برهمان نمازی و پرستان
 بتحانه و پرستش کنندگان خاک تشیین و جاروب کشان
 استانه گزین کسی آنجا نبود که با آن شکرگران که از
 بالا نگاهشان درآمده بود بتوانند پایداری نمود دروازه ها
 آن کوشک تو اگر را کشاوه همه روپروری محمود بر خاک
 افتدند و بتحانه را سپرد چاکران او نمودند. محمود بفرود
 تا هرچه از سالمی دراز در آن سر زمین پاکیزه اند خسته
 شده بود همه را پاک بخانمه تاراج نویسان شاهی در آزو
 فرا گرفتند گویند از چیزی که در آن بتحانه محمود رسید

داستانِ ترکیزانِ هند

شهر عاشان برپست و فراز هم جامایی آنها را بحتم در شکست
 دست بست راج کشود و کار شکسته بندی نجح نکر خود را
 به مهیا فی یعنی درست نمود در آنیان گوشش نداشت
 کردند که در زیر کوه چالیا تجاهه ایست که آزاد نکر کوت
 یه‌امند و در چه روی زمین جانی نیست که آنایه زد
 و سیم و گوهر گرد شده باشد که در آنجا از روز گاره روح
 بیسم تا کنون فراز هم شده است و این چه پرسی گنجینه‌ها
 گوناگون آن براست آنست که راجه بیسم در زندگی خود
 هرچه داشت از زد و گوهر چه را بداتجا فرستاد زیرا که
 آن گل زمین پستانه جایی بسیار درستی بود پس از آن
 چه راجه‌گان و بزرگان و خواهران کشورستان هند از روی
 نیز که چه سه زبانه آتش از زینهایش بر می‌آید آنها را
 بندگی نمایند که شده بیشتر چیزی از اینها خود را بیارند

غزنویان مجموعه

ستونه ششمین

در سال چهارصد و یک تازی دیگر کیهان را دو فوجی
هم خور را از محمد سوری گرفته بیرون و هم بلسان را کشیده
و ابوهاشم لودهی فرماندار آنجا را بند خوده بفشنین بود
و او را در ڈرمی از کشونخو بداشت تا پهلو

چون همه رویداد رای آنساں را پیش هم میگذاشتم ولسته
نمی شود که چیره کی محو بخور از روی خواهش هنگامی بود
یا ناگزیری یا زبردستی زیرا که پاره نوشته اند که در همان
سال چون محو از خور بلسان شد سپاهان او
خربستان را که نزد یک سپاه شده رو در صراغ افتاده د
پیوسته است بکوهستان خور و فرمانده آنجا را شار می پلای
گرفتند و برخی گفتن خربستان را در سال ویکروزی
در حال چهارصد و سه تازی نوشته اند و خور پر کشان

داستان ترکتازان هند

هفت سه هزار درست بود پاره نوشته اند هفت
 من تبریز سامانهای که از زرد و سیم ساخته شده بود
 دویست من زرناپ دو هزار من سیم خام و بیست
 سه هزار گرانبهای زنگانگ همچون صروارید و گوهرهای
 زرد و سخ و سبز و کبوط و جز آنها از آنجا گیرش
 پس با سری خوش و دلی شاد بعزمین برگشت
 در سال دیگر به مرود تا هرون شهر در فوجاتی کشاده خواه
 چوئین بنیاد خواند و جشن شاهانه برپا کرد و هر
 زیر دستگار در آنجا بیهانی خواند و آنچه از یقیمهای آن
 بروه بود در آنجا نماده ببردهان بجهوه چشم شان نداشید
 آنها روش ساخت و پس از سه شباهانه روز که د
 پایان خوش و خرمی بسر بردو بخش از آن اند و ختما
 به پیشوایان کلیش نجش نموده بازمانده را بگنجور خسروی بخ

خرنویان مجموعه

شده بودند محمود بیگنامی چرا با آن گروه آن نمای سشم
 روا داشت که سردار ایشان محمد سوری یا محمد پور سوی
 نگین زهرآلوی که داشت از فشار اندوه بکید و
 بمرد در حاضر که کشور خجستان را از شار که گرفته
 سپه کشان او گردیده بدرگاه آورد شده بود از آن زمان
 که بیگانه کلیش نبود بزر بخوبی که بیاد بر مسلمان نزفه
 باشد پس اگر گرفتن خجستان در جهان سال یا
 سال دیگر بوده بخوبی محمود را بخوبی می‌توان ناگزیری
 شمرد یا خواهش تهمامی بدنیگوته که گرفتن و داشتن
 آن کشور از هم دستبر خوریان دشوار نیست یا آنکه
 جامی استواری برای بند گردن ابوالفتح بودی
 جز آن سرغ نداشته چه آنچه در آن سخنی نیست
 این است که محمود تا خور را بدست آورد در درم ملتان

داستانِ ترکتازانِ هند

بلندی است میانِ بُلخ و مرود در خاوری هر است و
 یعنی کوهستانِ هندوکش که راهی بر پیرون نداشت
 مگر از یک تنگی دشوار گزار و آباد بود بیکشید
 افغان که سور نام داشتند اکنون جامی شگفتی است که
 پاره نوشته‌اند آن کشور در سال یک هزار و پانزده
 سرداران لشکر نازی کشده شد و مردمش بدرست آنها
 بکشید محمدی درآمدند و بسیاری نگاشته‌اند که چون محمود
 بغیر بچک و گزیر آن گروه را از قشمن انتوار خود پیرو
 کشید و بکشور آنها دست یافت سردار آنها را که محمد سوری
 نام داشت گرفتار کرده آن مردم بدکش بیگانه کشید را
 بزور شمشیر برای محمدی درآورد داشته بخوبی شود
 که اگر آن گروه بیگانه کشید بودند سردار ایشان نام
 خود را محمد سوری از کجا یافته بود و اگر از پیش مسلم

غزنویان محسوب

نادر و آستانه بوسی پاکدامنان را هندو هزارها فرسخ راه
 پیموده خود را برآن جایگاه پاک میرسانیدند و از آنروی
 که همواره نهمه توانگران آنگروه مکرر با دسترسی آهنج
 آن پیموده‌اند آن تجلده بزرگ انتشاری گشته بود
 پر از سیم و نزدیکی پر از هرگونه زیور و گواه
 چون چکوئی آسپی را پیاپی تخت محو گذاش نمودند در
 سال چهارصد و دو هزاری و یکهزار و یازده و ~~هزار~~
 فوجی آهنج آنجا کرد چون گذاش از کشور پنجاب بود
 و با اندیپال در دوستی میگرفت به بیهوده آنکه سباده
 بگزیر شکرش گردی بر روی پیمانی که با او بسته بود
 بخشید او را از آهنج خود آگهی زاد و ذمود که چند
 شصت هزار شناسن بارگاه خود را بازدیگر گزین
 شکوه بفرسته کما همه جا همراه بوده هر سرزمینی که

داسان و ترکستان

رفت او اپنے شیخ را گرفته در آنجا فرستاد و اورا
در همانجا در پنهان بود که بهرد و محمد سوری فرمانده
غور زیلان محمد است که زاده گان او خانه نعمین را
پس از آن زیر و زبر پاخته است و درین هم گفتگوی
نمیست که خوبستان پس از کشادن غور بدست
بهرداران محو باز شده و از داشتن آن برد و جامی
بسی کارهای خراسان و ترکستان بآسانی انجام پذیر

تاخته هفتم

در تنافس رکن که نزدیکی رعد و جما افاده نکند و بسیار
باشان بگشی بوده پر از جهاتی بسیار و تجی بگشی
از عده دران بجهاتی بوده چکوی مر نامه آزادسته بگویید
گون و بدائست بندوان بجهاد و جهان مست
پذیرنست آن تجاه را خانه خدای دانسته بپیشه برگ

خزنویان محسو

هرگز نمی‌تواند شد زیرا که جذش را آنچه خواسته نمی‌شود
 همایونِ ماست بشکستن تجھا و برآمد اختن بہت پرتوی
 از هند و بازیافت پاداش آن جهان نه تنها بیاقتن
 سودایی این جهانی چون این آگهی برآجنه تھائی سرمه
 پیکها بسوی راجحان همسایه روان ساخت که محمود
 با سپاهی گران سر ویران کشور من دارد اگر شما با
 یاری نهایت من پایداری نتوانید کرد و پس از من شما
 یک پیک پایمال ترکت از بیهای او خواهید شد پوشش
 از فراهمی شکر هند و محمود با سپاهش بر در تھائی سرمه
 شهر را از مردان جنگی تھی دید دست بیغنا برگشتو
 بخانها را ویران نمود بتهما را بشکست و بہت جکسون
 را با هرجچه آندوخته که در بخانها بود و دوست نفر
 برده بعنترین بود گویند یکی از سنگها اگر از بهمن

داستانِ ترکتازانِ هنده

بسته بکشور اوست و اندیشه‌ها از دستبر و لشکر عزیز
 آسوده بماند اندیپاں جزاکه لفمان محمد گردن نمهد
 چاره نمید بندداران را فرمان داد که از هرگونه چیزی
 خود را که اردوئی را بدان نیار افته همچون گندم
 و بیچ و روغن و ماتندر آنها بلشکرگاه محمد فرستاده
 گلاشگان خود را نیز روانه نمایند که لشکریان از چیزی
 تسلی نداشند دو هزار سوار نیز بسر کردگی برادر خود
 بچاکری فرستاد و از محمد درخواست نمود که چون
 توانیس پستگاه سروشگان مردم این کشورهست از خشم
 از تاختن برآیند پوشند و بباجی که هرساله از راجه
 آنجی رسید بمنه فرمایند من نیز بپاس دارم این برا
 هرساله پنجاد زنجیر پیل با دیگر چیزی پاکنیده بندگی
 خواهم نمود سلطان پاسخ نامه او نگاشت که درخواست

غمزویان مجموعه

به بینیِ محمود فرا رسید که در سال چهارماده عین ع
 و چهار تازی و یک هزار و سیزده مرگی شکر بلاهور کشید
 جیپاں دوم نخت در دژ ندوونه که جای استواری
 بود پناه گرفت و چون از اینجا یاده سپاه محمود آگهی
 یافت ترسیده شکری در دژ گذاشت و از خست
 و سامان هرچه تو نیست برداشت او بدراه
 کشمیر گزینست محمود دژ را گرد گرفت و بازار
 باره کشائی پرواخته کار را بمردم دژ تنگ نخت
 شکر اندر ون زنخوار خواسته دژ را دست دادند
 محمود سرداری برآن گماشته خود روی کشمیر نهاد
 چون آنجا رسید شنید که جیپاں دوم بجایی گیر
 پناه پرده پس خواسته بسیاری از آنجایی نیز بست
 آورده بعزمین برگشت

داستانِ ترکتازانِ هند

در آن بیت که دار یافتند پاکندی بود که سنگینی آن
ده هزار و هشتاد تن خود بود (شصت تن خود هنگامی
یک توله هند است) سلطان خواست که پس
از انجام کار توانیم دلیل را بگیرد مگر بزرگان در چه
را یافش را باین گفتار بزوند که آن کار هنگامی
دست توانهد داد که دل از رگه زر اند پال آهود
و پنجاهم یکیاره زیر فرمان کارگزاران غصنهین
باشد محمود آذرا پسندیده بقرنین بازگشت

پیورش هاشم

در آن روزها اند پال بخود پرسش که جی پال دوم
پیش از نداشتن بر جایی پدر بخت لاهور برآمد
چنین هناید که از پادر جوانی بوقتی از سرکشی

غزلیان حسنه

بازگشت راه را گم کرد و شکرش آنایه سخیها کشید
 که در همه زندگ نیازموده بودند کلی از دستان خود
 فنگ سینه کارو که در آن شکرکشی کار شفافی که از قدر
 محو پدیدار شده چیزی بود که بازیان اندک بعزم
 باز رسید چه باستی که خوش و همه سپاهش تباوه
 شده باشد

تاخت و هم

مگرچه محو در دو شکرکشی کرسته جزا نکه کامیاب نشد و
 تیرماهی اندیشه اش به بیک آمد دوچار آسیب باشی
 سخت نیز گردید مگر در جان رذیلا که از کشیر برگشت
 خوارزم را بخون خواهی شوهر خواهش که جسته شد
 انگلستان کشته شده بود بیفروز و مگرچه در چند سال
 پیش از آن از خلیفه بغداد خواهش نموده بود که فران

داستانِ ترکتازانِ هند

ما خست نه میں

گویا دره‌های دلکش اندوه فرسا و کریوه‌های سرخز
خوشنما و مرغوارهای روان افزای آن سرمهین ولی
محمور را پوده بوزند یا آنکه چون آنجاییگاه مایه نویسید
او شده بود از دست یافتن بجایی پال دوم.

دیگر پاره در سال چهار سد و شش تازی و یک هزار
و پانزده فرگی بپایی کیمیه جولی راه نور و سوی
کشیر شد و ثر کوت را در میان گرفت و از سامان
شهرکشان آنچه قوانت آماده کرده بکار برد مگر کاری نداشت
پیش نبرد از یکسوی لشکر از کشمیر رسید و از
هر سوی سختی زستان سپاهش را فرو گفت با نگاه
تندی بازندگی بر ف راه گزیر را بر بسته بود باز
چاره جزا نمیدید که پایی از کارزار پس کشید ہنگام

غزلیان مجموعه

چند روزی بیارمید پس از آن در پایان سال
 چهار هزار و هشتاد نازی و یکهزار و هفده فرنگی سان کی
 هزار سواره و بیت هزار پیاده دیده از هرات کج
 کرد و از پیشادر گزنشته بکشیر ترددیک شد داری
 آنجا پیشکشماهی شایسته تراو او فرستاده به هر باجی
 شاهزاده سرافرازی یافت و بخوان او با لشکر خود پیشکش
 اردوی محمد روان شد محمد آسمانه ماه جمهه جا از زیر
 دامنه کوهستان ناسی برخی راهنمائی را بدانانی میوش
 دنای همی خود خود نوردید که هرگز پیروده نشده بود از آنکه
 هرچیزی ای بیفت رودخانه ژرفی که در عالم تو بود
 : جایی کیم پایا هر شان کم نتو گزشت و چون آن
 چنان شده بیوسی فرودین برگشته نگمان خود را بردو
 پاپی تخت نموج رسانید

داستان حکیمان و مهندس

بنجای او سهرقند و پاره زینهای را که از خاک خراسانست
 بنام او بفرستن و چنین میگاید که بخیر سهرقند فرمان
 دیگر جایه بنام او از بغداد آمده پیرو چاکران او شد
 گر نیز در همان دو سال اذکار و می کند ایلخان مرد
 بود و پسرش طغان خان بگایر تاگار بای ختن میپردا
 با اینکه خودش از خوارزم دورتر نرفت آن اندازه از
 کشور ترکستان بدش آمد که خاک کشور تماش آید
 درین طوره مان چوست و در در آبی و ریان خا
 دش افتاد با این چهار باز اندریشه چند از دش
 جاسی شنیکدو و سیخوست در دل چند و سهان
 راهی برای خود و بازماندگانش باز نماید از شکر
 ترکستان پیش رفیش آمده بخود پس آنها را بخوبی کمال
 چه بجز از گرفته بودی بدانی آورد و چون به برهت یک

خوتویان مسنو

نگاه‌هایان باندازه شست هزار تومان پول و سی نجیر
 پیل پیکش فرستاده زنگار باخته از آنجا بدشت مهاد
 که بر کناره رو جون و نزدیک نیزت بود شافت
 راجه آنجا که محل چند پیامیدندش از در زنگار در آمده به
 خوازشماهی شاهانه برخورد مگر بدختانه چیزی روی داد
 که هردو سپاه بهم درآوخته شد راجه نخست زمان
 و فرزندان را و پس ازان خود را بدست خود گشت
 هشتماد پیل دان با خواسته بسیار بدست یهگران
 شکر افتداده از آنجا آیندگی مترا نمود
 مترا از آزوی که زاد بوم کرشن بود ایزدمی خانه برگ
 هندوان پوده و از همه هندوستان مردم برای
 اسماهه بوسی پرستشگاهی آنجا نج راهی دو را
 بر خود هموار مینموده اند و از آمد و شهر آنها آبادانی کن

داستان شرکت زان هند

غنچه دران وزگار یکی از شهرلای نامور هندوستان
 بوده و گرچه در گردوبیر آن پاپی تخت های بسیار بزرگ
 بیرون راه مگر از سکونت آبادان د توکلی همچ که اسم آنها
 با آن همیشی نتوانستند نمود با اینهمه راجه آنجا که نه
 کوره بود بخوبی از تاخت و تاز شکر خود رهانی
 یافت بهینان که چون در برابر انبوی سپاه محمود
 آب ایجاد کی در خود تمدید پذیریار آمد پاره نوشته
 که خودش و تزویکاش جمه بکشیش محمدی در آنند
 و این پایه راست باشد زیرا که محمود اول پنهانه داد
 با او پیمان بست که اگر دشمنی نزد آنهاگ او نماید در
 شهری او انبیاری خواهد کرد و پس از سه روز بیانکه گذاشت
 آشیانی بکشوار او رسید روی بیعت نهاد چروتی
 که راجه آنجا بود در راه پیگلا همان سپره بسوی گزین

غزنویان مجموعه

و بجز اینها آن مایه بست کده های بلند شکوه آباد است
 که شماره آنها کار آسانی نیست
 محمود دست بسیاری آن شهر برگشود و تا بیست روز
 هرچه بود و نبود جمهورا یعنی نمود بهارا بعنوان
 او شکستند توانها را آلووه ساختند پنج بست از
 زرد بود که چشمای شان را از گوهر سخ نشانده بود
 و بریکی از آنها گوهر رخشانی یافتند که سنگینیش نه
 هزار و شصت سه تن خود بوده و توانی که از سیم
 خام ساخته بودند کوچک و بزرگ بیش از یک سه بیو
 که چون جمهورا در هم شکستند یک سه و پیست
 شتر از زرد و سیم بار شده الگوه شهر را شش
 زدن غردد ویران نمودند توانها و کاخها گفتگوی
 میروند زیرا که پاره نوشته اند از بکم استوار بودند

داستانِ ترکیزانِ چند

شهر بجای رسیده بود که از ثراخ نگارش بیرونست
 فراوانی کاخ‌های کوه‌مان بیناده‌پایه باستان و
 بست خانه‌ای دیرپایی آن شهر که از سنگ و رُوح ساخته
 و پر از بهای زرین و سیمین و سنگین گوهرشان بود
 و در بلندی و استواری بسیار و نازک کارپایی در و
 دیوار شکفت امکیز ره فوران پاریک بین جهان گردیده بود
 هایه برتری آن شده بود بر دیگر شهرهای آباد نامور می‌شد
 چنانکه خود محمود در نامه که فخرانده غریب نوشته شد
 آن را پدیدگونه سروده بود که درین شهر خلره لکاخ شما
 از سنگ سپید ساخته‌اند چهه چون پیان درست آیینه
 استوار و بسان کمیش راست امیرشان پایدار اگر
 مانند هر کیک از آنها را بخواهند در جامی دیگر بسازند
 کروها پول در دراز نمایی دویست سال بکار بردند

غزویان مسنو

بازماندگان یا خود را تباہ ساختند یا بازمان و
 فرزندان خود را در خانه‌ای خود سوزانند که دوچار
 خاری گرفت کنی نکردند. محمود گنجینه‌ای اینجا را نیز
 بدست آورده به تحقیک‌چهار چند پان شتافت چهلپ
 پیش از آنکه محمود برعده چیزی ای گرانبهای خود را برداشت
 باکان و فرزندان و مردم خاندان خود به بلندیهای
 آسمان پناه برد. محمود از آنچه بر جای مانده بود نگرفت
 از آنجا به نشیمن چند راهی تاخت او نیز پیش از رسیدن
 خود با اندوخته و گنجینه و یاران خود یک بوستان گزشت
 محمود از آنجا هم چهار بدست آمد مفتخر خود داشت
 گویند چند راهی پیلی داشت در پایان درستی کرد
 چند بوستان چه بی مانندی نامور بوده و پیش از آن
 محمود چه کوشیده بود که آن را به بناهی بسیار گران

داستانِ ترکمازانِ هند

نتوانست چنان کند و برخی برگشته که ازین شن
 رنجت و خوشها بودند داش نماید که دران شان سازو
 محمود از آنجا سلاح نمود که دران تزویجیا برگزار گردید
 هفتم و شر پیاره استوار ہسته که راجه آنها باج گزد
 دلی است روی پدانها آورد راجه چون شنید پیش
 شده رویی به گزنه نماد سلطان بر جمه آن درها
 فراز شده در هرجا چندین توانهای کمن چشمی دارد
 فرمود تا جمه نه از هرجو سامان که دران با بود تهی نمود
 روی سوی دشمنی نماد آنچه ای پرسید بود از مردان حنگی
 محمود آنرا در میان گرفت دعا رفت و آمد را تا پا زد
 روز از درون و بروان برپست و چون تزویج شد
 که کشیده گردید کیمیتی از راجه پستان که بگهبان دش بود
 با افزایشگر بیرون آمده کارزار نمودند تا گشته شد

غزویان مسحو

همه هند آگشت نهادت از مسلمان شدن کو زخم
 غنیج بخشش آمده با او سریخنگی دارد چنین مینماید
 که جیپال دوم نیز که پیش از آن چندبار از برادر
 شکر محمود گرفته بود باندا در شمشی محمود یک دله
 شده بود زیرا که چون محمود بسیاری کوره شکر هند
 کشید جیپال دوم برای آبر جون سرمهه چند
 گرفت و گرچه چند دسته از شکر محمود بحال اکنون نباید
 گرفته سپاه جیپال را در هم شکسته باز هم تا محمود
 بفتح رسیدند که راکشة بکانجہ برگشته بود
 محمود در پی او روان گشت چون با او رسید دید که
 با سی و شش هزار سوار و چهل و پنج هزار پیاده و
 شش هزار و چهل پیل آماده کارزار است با آنکه محمود
 از دیدار آن رستاخیز بزرگ و دل واپسی و نیای

داستانِ ترکتازانِ هند

بخود کامیاب نشده بود در آنروزه اورا دیدند که بی پیشان رو به شکرگاهِ محمود می‌آید اور اگر قدر نزد محمود بردند و او پیاپی آن پل شادمانیها آشکارا نموده اورا خداوار نام نهادند پس از آن با یعنای بیکران و پنجاه و سه هزار برد و پنجاه پیل بفرزین رفت

پوش بزمی یازدهم و
دوازدهم و سیزدهم و چهاردهم
از آغاز سال چهار سده و دوازدهو تازی و یکهزار
دویست و یکساده قرنی ۱۲۰۳ پایان سال چهار
و چهارده تاری و یکهزار و دویست و سه قرنی محمود
چهار یا پنج بار هندوستان تاخت
سخشنین بار که تاخت یازدهمین
چنان شنید که تندا راجه کانجور که با نیوہی سپاه د

عنوان مجموعه

این یورش را پاره نوشته‌اند به کشوری بود سریزیر
 میان چند دستان و ترکستان که مردم آنجا بست پست
 بودند و ازین آشکار میگرد که باید در دامنه‌ای کوهستان
 چند کش بوده باشد و مجموع گرفتن شهرهای آن کشور
 را مایه آسانی کار کشید که همایه لاہور بود شروع
 زیرا که در همان سال چون دو شهر بزرگ از آنها
 بست خودش و پهدا را نش کشوده شد و صد ماش
 بکیش محمدی در آمدند در دم از آنجا بکشید رفت
 سویین بار که تاخت دوازده هشت
 چون بکشید رسید نخست لوه کوت را در میان گفت
 و پس از یکماه کوشش بسیار از دست یافتن برآنجا
 نو میبد شده روی از آنجا بر تاقه آهنج لاهور نمود
 چارین بار که تاخت چارده هشت

داستان ترکیان بند

خود از رگه زر جیپیل دوم در اندریشه چنگ نشاد
 و انتهه نگردید که چه رویداد که ندا شباشب از لشکر
 خود پایی پس نهاد و جمه سامان خود را در جایی بزرگ
 نیز که چون روز شده و محمد بدان آگهی یافت شخت
 فرمود تا از جمه سوی رخه ای گمان نداشته باشد
 لشکر برسته و آسودگی هرچو یافت مراج نمود و
 پیچ چیز ناگواری برخورد میتوان گفت که محمد باشیه
 بجهادی او پی برده شخت کو داله ای فریب او را
 بحاشاک پیش بندی بینباشته پس ازان کار خود را
 باشجام رسانیده گویند از سامان نیما یکی
 پاشد و هشاد پیل بو ازان ندا که در پیشه نموده
 شده پنگکه محمد افتد پس از آنچه رسی بعزم نهاد
 دو قیم بار که ماخت دوازده هشت